

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

22 – 26. april 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April, 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 26.04.2024	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.099,96	2,67%	23,33%
Dow Jones Industrial	SAD	38.239,66	0,67%	13,05%
NASDAQ	SAD	15.927,90	4,23%	31,18%
Dax 30	Nemačka	18.161,01	2,39%	14,94%
CAC 40	Francuska	8.088,24	0,82%	8,08%
FTSE 100	Velika Britanija	8.139,83	3,09%	3,94%
NIKKEI 225	Japan	37.934,76	2,34%	33,30%
Shanghai Composite	Kina	3.088,64	0,76%	-6,00%

Izvor: Bloomberg

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	3,05%	5,3	22,3
	10y	2,57%	7,5	11,4
Francuska	2y	3,10%	5,0	10,8
	10y	3,07%	5,5	3,6
Španija	2y	3,22%	3,4	10,8
	10y	3,36%	4,8	-14,8
Italija	2y	3,44%	-2,0	-2,6
	10y	3,92%	-0,9	-42,8
UK	2y	4,48%	9,3	65,7
	10y	4,32%	9,4	53,0
SAD	2y	5,00%	2,0	93,2
	10y	4,67%	4,3	114,5
Kanada	2y	4,32%	7,1	58,1
	10y	3,82%	7,7	86,3
Japan	2y	0,27%	1,0	30,8
	10y	0,89%	4,0	42,6

Izvor: Bloomberg

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0695	0,38%	-2,85%	USD/EUR	0,9350	-0,38%	2,93%
EUR/GBP	0,8564	-0,40%	-3,02%	USD/GBP	0,8008	-0,78%	-0,17%
EUR/CHF	0,9774	0,83%	-0,86%	USD/CHF	0,9139	0,44%	2,04%
EUR/JPY	168,59	2,37%	14,31%	USD/JPY	157,65	1,99%	17,65%
EUR/CAD	1,4622	-0,12%	-2,44%	USD/CAD	1,3673	-0,50%	0,42%

Izvor: Bloomberg

1.4 Kamatne stope na tržištu novca *

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	-0,3	100,7	5,32%	1,0	51,0	5,20%	0,2	102,1	1,45%	0,8	3,9
1M	3,85%	1,1	81,1	5,32%	-0,1	32,3	5,20%	0,0	87,0	1,45%	-0,8	4,4
3M	3,87%	-2,7	61,5	5,33%	0,3	28,6	5,18%	-1,1	69,3	1,60%	-1,9	46,8
6M	3,84%	-1,1	21,7	5,31%	1,1	29,3	5,11%	-3,2	42,8	1,65%	-1,0	74,5
12M	3,72%	-0,8	-12,8	5,24%	2,9	51,8	4,98%	-4,5	19,2	1,65%	0,1	130,6

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka *

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14.09.23	06.06.24	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25-5,50	0,25	26.07.23	01.05.24	5,25-5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	03.08.23	09.05.24	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12.07.23	05.06.24	4,75
Švajcarska nacionalna banka	1,50	-0,25	21.03.24	20.06.24	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%);

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,38% u odnosu na američki dolar. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0624 do 1,0753 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0649 do 1,0731 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak je evro oslabio u odnosu na dolar nakon izjava zvaničnika ECB, koji su istakli da veruju da će inflacija biti dovedena na nivo cilja u planiranom vremenskom periodu, najavivši mogućnost smanjenja kamatnih stopa na junskom sastanku. Član ECB, de Gindos, izjavio je da ukoliko se ekonomska situacija bude odvijala u istom smeru kao i u prethodnim nedeljama, ECB će smanjiti restriktivnost monetarne politike u junu. Takođe, član ECB-a, Senteno, rekao je da postoji mogućnost da će ECB smanjiti troškove pozajmljivanja za više od 100 b.p. u 2024. godini. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0649 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom posmatranog perioda.

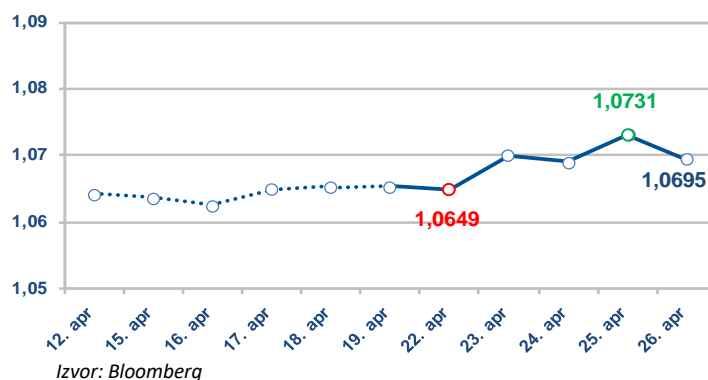
U utorak je evro ojačao, nakon objave podataka o kompozitnim PMI indeksima za zonu evra i Nemačku, koji su ukazali na oporavak privredne aktivnosti u Evropi. Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za april, povećan je na 51,4 sa 50,3, koliko je iznosio u martu, dok se očekivao blaži rast na 50,7. Kompozitni PMI indeks za Nemačku je povećan na 50,5 sa 47,7, dok se očekivao rast na 48,4. Kasnije u toku dana, objavljeni su podaci o kompozitnom PMI indeksu u SAD, koji je prema preliminarnim podacima za april, smanjen na 50,9 sa 52,1, dok je očekivano da iznosi 52,0, što je dovelo do slabljenja dolara.

Evro je tokom izveštajnog perioda ojačao za 0,38% u odnosu na američki dolar

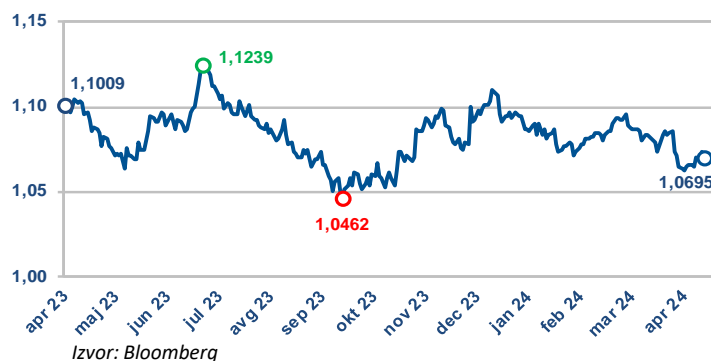
U sredu je dolar jačao, usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred objavljivanje podataka o stopi rasta BDP-a i rastu PCE indeksa u SAD koji su usledili u narednim danima. Objavljeni su i podaci o porudžbinama trajnih dobara u SAD, koje su prema preliminarnim podacima za mart, povećane za 2,6% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (2,5%), nakon rasta od 0,7% u februaru (revidirano sa 1,3%).

U četvrtak je dolar početkom dana slabio, usled očekivanja tržišnih učesnika da bi japansko ministarstvo finansija moglo intervenisati na deviznom tržištu, kako bi sprečilo dalje slabljenje jena, nakon što je jen zabeležio najnižu vrednost u odnosu na dolar u poslednjih više od 30 godina. Kasnije u toku dana, objavljeni su podaci o stopi rasta BDP-a u SAD, koja je prema prvoj proceni, u prvom kvartalu tekuće godine iznosila 1,6% u odnosu na prethodni kvartal (anualizovano), ispod očekivanja (2,5%), nakon 3,4% u četvrtom kvartalu prošle godine. Sa druge strane, bazni PCE indeks je iznosio 3,7% u prvom kvartalu, iznad očekivanja (3,4%), a nakon 2,0% u četvrtom kvartalu. Istovremeno, objavljeni su podaci sa tržišta rada, gde je broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD smanjen na 207 hiljada sa 212 hiljada, dok se očekivao rast na 215 hiljada.

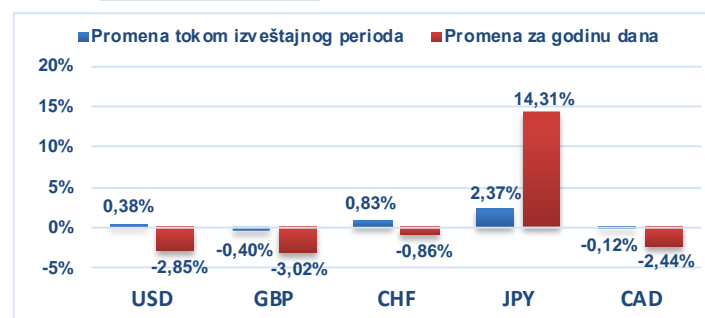
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD poslednjih godinu dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Objavljeni podaci, ukazali su na visoku inflaciju i snažno tržište rada u SAD, nakon čega je dolar ojačao. Ipak, krajem dana, dolar je nastavio da slabi i kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je rast i dan je završio na nivou od 1,0731 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju u toku posmatrane nedelje.

U petak su objavljeni podaci o stopi rasta PCE deflatora u SAD, koji je na godišnjem nivou u martu iznosio 2,7% i bio iznad očekivanja (2,6%), nakon rasta od 2,5% sa kraja februara, što je dovelo do jačanja dolara.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,0695 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom izveštajnog perioda povećani na delu krive od 1g. i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos 2g. obveznice povećan je za oko 3 b.p. na 5,01%, dok je prinos 10g. obveznice povećan za oko 4 b.p. na 4,67%.

Podaci objavljeni tokom izveštajnog perioda, pokazali su da je FED-ov preferirani pokazatelj inflacije u martu ubrzao rast, dok je bazni PCE indeks u prvom kvartalu bio iznad očekivanja. Sa druge strane, podaci o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, ukazali su da do očekivanog slabljenja tržišta rada još uvek nije došlo. Sveukupno, objavljeni podaci, uticali su da tržišni učesnici dodatno koriguju očekivanja o broju smanjenja kamatnih stopa, poslavši prinos dvogodišnje obveznice, iznad psihološkog nivoa od 5%. Očekuje se da predsednik FED-a, Paue, na narednom sastanku 1. maja istakne neophodnost da kamatne stope ostanu povišene duži vremenski period, nakon neuspešnog zaokreta u monetarnoj politici, implicitno najavljenog na prethodnom sastanku.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u martu, iznosila je 0,3% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u februaru. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine, iznosila je 2,7%, iznad očekivanja (2,6%), nakon rasta od 2,5% sa kraja februara. Bazni PCE indeks je u martu povećan za 0,3%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u februaru. Rast ovog pokazatelja za poslednjih godinu dana iznosio je 2,8%, iznad očekivanja (2,7%), nakon 2,8% sa kraja februara. Lična potrošnja je u martu povećana za 0,8%, iznad očekivanja 0,6%, nakon rasta od 0,8% u februaru. Realna potrošnja je povećana za 0,5%, takođe iznad očekivanja (0,3%), nakon 0,5% u februaru (revidirano sa 0,4%). Lična primanja su se povećala za 0,5%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u februaru.

Godišnja stopa rasta PCE deflatora u martu iznosila 2,7%, iznad očekivanja (2,6%), nakon 2,5% u februaru

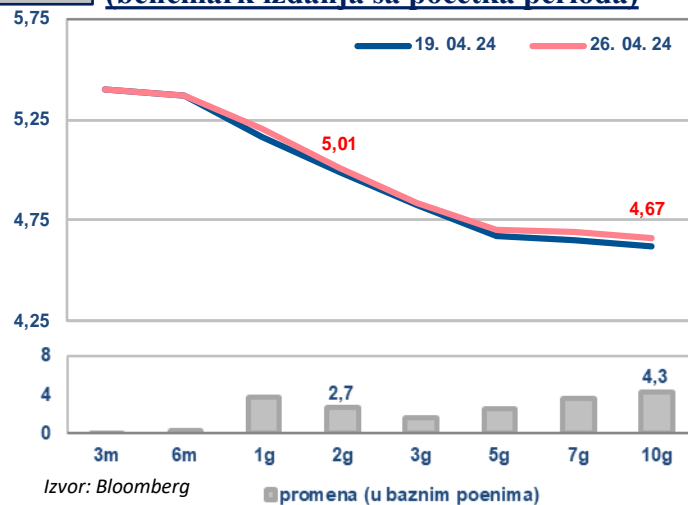
Stopa rasta BDP-a u SAD, prema prvoj proceni, u prvom kvartalu tekuće godine je iznosila 1,6% u odnosu na prethodni kvartal (anualizovano), ispod očekivanja (2,5%), nakon 3,4% u četvrtom kvartalu prošle godine. Stopa rasta BDP deflatora, u prvom kvartalu je iznosila 3,1%, iznad očekivanja (3,0%), nakon rasta od 1,6% u četvrtom kvartalu prethodne godine. Bazni PCE indeks, u prvom kvartalu iznosio je 3,7%, iznad očekivanja (3,4%), nakon 2,0% u četvrtom kvartalu prošle godine.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 20. aprila, smanjen je na 207 hiljada sa 212 hiljada, dok se očekivao rast na 215 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre, smanjen je na 1,781 mln, sa 1,796 mln. (revidirano sa 1,812 mln), dok se očekivalo da iznosi 1,814 mln.

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za april, smanjen je sa 52,1 na 50,9, dok je očekivano da iznosi 52,0. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor, smanjena je sa 51,7 na 50,9, dok je očekivan rast na 52,0. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor, takođe je smanjena, sa 54,0 na 51,1, dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen sa 51,9 na 49,9.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

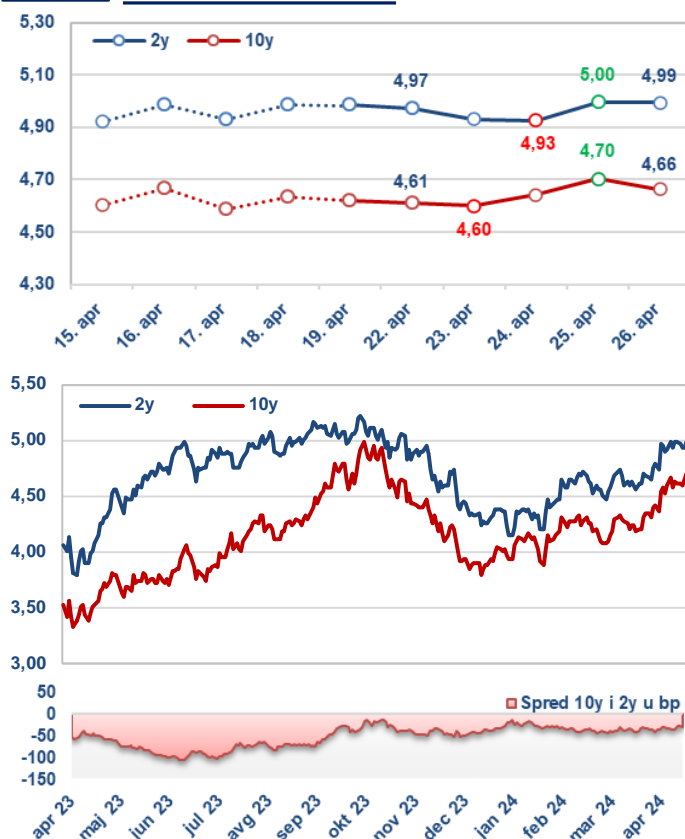
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Mar	2,6%	2,7%	2,5%
Stopa rasta BDP-a, prva procena, anualizovano, 1T	1T	2,5%	1,6%	3,4%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	20.Apr	215	207	212

Izvor: Bloomberg

1.11

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica SAD u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani duž cele krive, osim na najkraćim ročnostima gde su ostali skoro nepromenjeni (do 1g). Prinos nemačke 2g. obveznice povećan je za 5,3 b.p, na 3,05%, dok je prinos 10g. obveznice povećan za 7,5 b.p, na 2,57%.

Do rasta prinosa došlo je usled objavljenih kompozitnih PMI indeksa za zonu evra i Nemačku koji su se našli u zoni ekspanzije u aprilu, kao i usled objavljenog baznog PCE indeksa za prvi kvartal u SAD koji je bio viši od očekivanja.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za april, povećan je na 51,4 sa 50,3, dok se očekivao nešto manji rast (50,7). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor, povećana je na 52,9 sa 51,5 (očekivano 51,8), a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je na 47,3 sa 47,1, čime se našla na najvišem nivou u odnosu na prethodnih godinu dana. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je na 45,6 sa 46,1 (očekivano 46,5). Kompozitni PMI indeks, kao i komponenta koja se odnosi na uslužni sektor, našli su se na najvišem nivou u prethodnih jedanaest meseci, dok se komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor našla na najvišem nivou od aprila prošle godine.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za april, povećan je na 50,5 sa 47,7, dok se očekivao rast na 48,4. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor, povećana je na 53,3 sa 50,1, dok se očekivalo da poraste na 50,5, a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je na 45,0 (sa 43,2). Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan je na 42,2 (sa 41,9), dok se očekivao rast na 42,7. Kompozitni PMI indeks, kao i komponenta koja se odnosi na uslužni sektor, našli su se na najvišem nivou u prethodnih deset meseci.

Kompozitni PMI indeks u zoni evra u aprilu povećan je na 51,4 sa 50,3

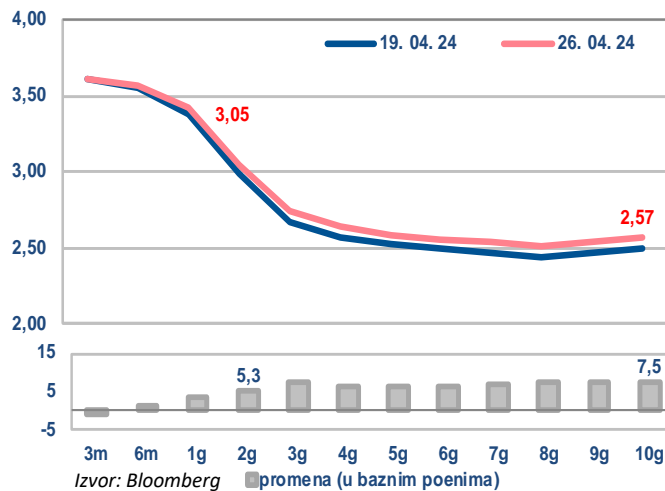
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u aprilu, povećan je na 88,9 sa 87,9, čime se našao na najvišem nivou od maja 2023. godine (očekivano 88,8). Komponenta procene trenutne situacije, povećana je na 88,9 sa 88,1 (očekivano 88,7), a komponenta očekivanja za narednih šest meseci, povećana je na 89,9 sa 87,7 (očekivano 88,9), čime se našla na najvišem nivou od aprila 2023. godine.

Prema anketi potrošača koju sprovodi ECB, **medijalna očekivanja inflacije** za narednih godinu dana, u martu, smanjena su na 3,0% sa 3,1%, čime su se našla na najnižem nivou od decembra 2021. godine. Sa druge strane, inflatorna očekivanja za naredne tri godine su ostala na nepromenjenom nivou (2,5%), dok se očekivalo da će se smanjiti na 2,4%.

Član ECB, Šnabel, rekla je da je inflacija usporila u prethodnih par meseci brže nego što su mnogi očekivali, ali je izjavila da mnogi članovi ECB strahuju da bi rast cena mogao da oscilira u narednim mesecima (uključujući mogućnost privremenog rasta inflacije). Dodala je da najveći rizik predstavlja inflacija u oblasti usluga, koja se nalazi na 4% od novembra prošle godine. Članovi ECB će posebno obratiti pažnju na podatke o rastu zarada za prvi kvartal, pa je Šnabel naglasila da bi do smanjenja kamatne stope moglo da dođe nakon što podaci potvrde da troškovi rada usporavaju.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

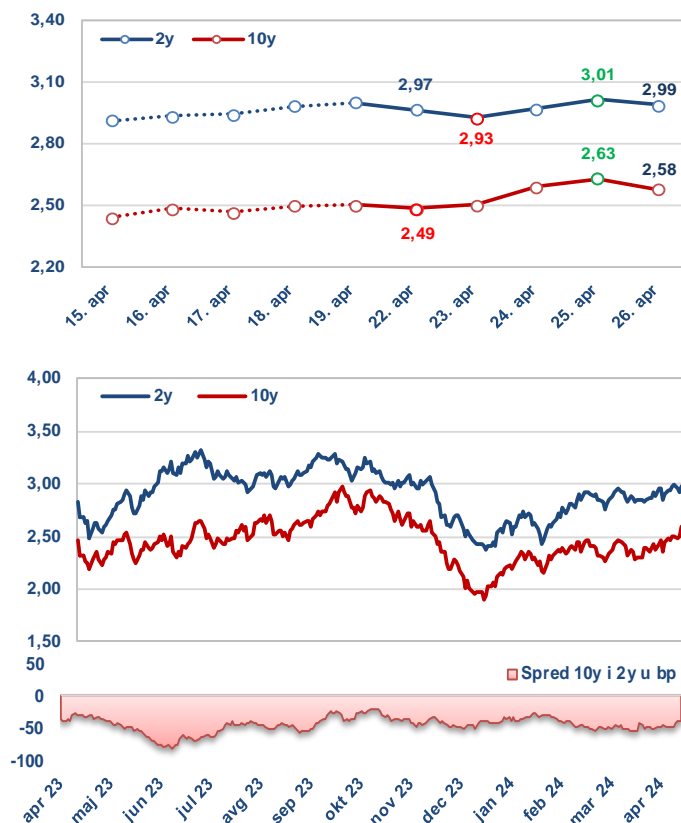
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks u zoni evra, preliminarno	Apr	50,7	51,4	50,3
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Apr	88,8	89,4	87,9
Medijalna očekivanja inflacije za narednih godinu dana	Mar	-	3,0%	3,1%

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

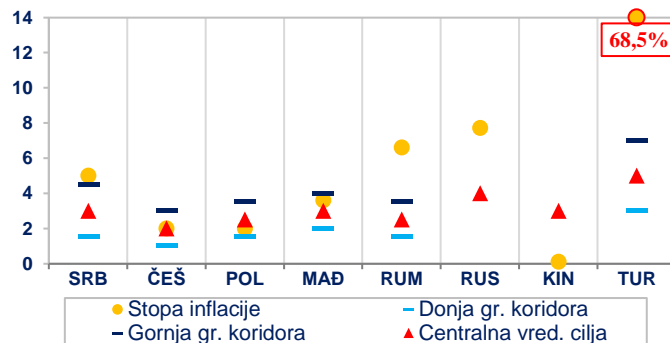
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13.7.23	10.5.24	6,05
Češka (CNB)	5,75	-0,50	20.3.24	2.5.24	4,75
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4.10.23	9.5.24	5,75
Mađarska (MNB)	7,75	-0,50	23.4.24	21.5.24	6,55
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	13.5.24	6,60
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21.3.24	23.5.24	51,10
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15.12.23	7.6.24	15,60
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15.8.23	-	-

Izvor: Bloomberg / * Q2 2024. godine - prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa /

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske (MNB) je smanjila referentnu kamatnu stopu za 50 b.p. na nivo od 7,75%, što je u skladu sa očekivanjem analitičara. Ovo je sedmo uzastopno smanjenje referentne stope MNB (ukupno: 525 b.p.) i predstavlja usporavanje tempa relaksiranja monetarne politike MNB. U saopštenju MNB nakon sastanka navodi se da je potreban pažljiv i strpljiv pristup monetarnoj politici. **Ponovljeno je da je monetarna politika ušla u "novu fazu" od aprila, odnosno da će tempo smanjenja referentne kamatne stope biti sporiji počevši od aprilskog sastanka.** Navodi se da će naredne odluke biti donete u zavisnosti od kretanja makroekonomskih pokazatelja. Viceguverner MNB, Barnabas Virag, istakao je da je diskutovano samo o smanjenju od 50 b.p.

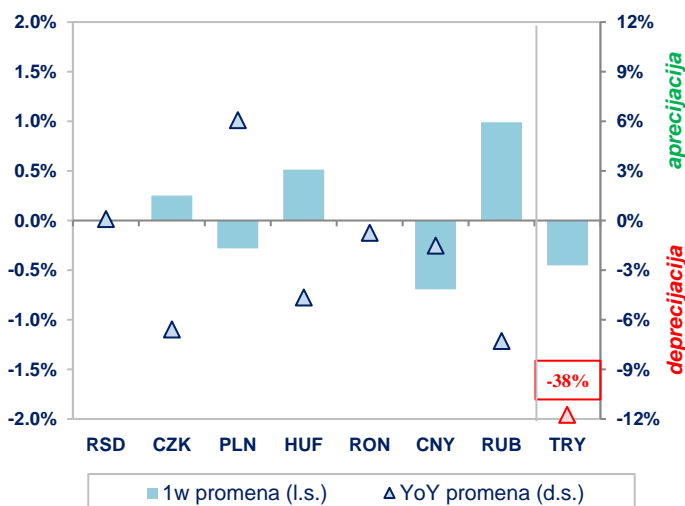
Centralna banka Turske (CBRT) je zadržala referentnu stopu na nivou od 50,00%, u skladu sa očekivanjima analitičara. Ova odluka dolazi nakon što je CBRT na prethodnom sastanku prekinula pauzu u pooštavanju monetarne politike neočekivanim povećanjem referentne stope za 500 b.p. U saopštenju se navodi da je pri donošenju odluke uzeto u obzir kašnjenje efekata dosadašnjeg pooštavanja monetarne politike CBRT, pri čemu se ipak ponavlja da ostaju veoma "pažljivi" na inflacione rizike. Ponovljeno je da će monetarna politika ostati pooštrena do značajnog i održivog usporavanja trenda mesečne inflacije.

Centralna banka Rusije (CBR) zadržala je referentnu stopu na nivou od 16,00%, u skladu sa očekivanjima tržišta. Ovo je treći uzastopni sastanak na kome je referentna stopa CBR ostala nepromenjena, nakon pet uzastopnih povećanja referentne stope od ukupno 850 b.p. (u periodu od jula do decembra prošle godine). U saopštenju se navodi da će CBR zadržati pooštrene monetarne uslove duže nego što je prethodno očekivano. Objavljene su i nove prognoze stope rasta BDP-a i stope inflacije:

- stopa rasta BDP-a se očekuje u rasponu od 2,5%YoY do 3,5%YoY, gotovo dva puta iznad prethodno očekivanog nivoa (1,0% YoY-2,0% YoY).
- stopa inflacije se na kraju 2024. godine očekuje u rasponu od 4,3%YoY do 4,8%YoY (prethodno: 4,0% YoY-4,5% YoY). U martu je iznosila 7,7% YoY.
- referentna stopa se očekuje u rasponu od 15% do 16%.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (sa dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,830	6,0	-76,0
Češka	4,340	8,3	-26,2
Poljska	5,752	-8,0	-11,0
Mađarska	7,202	2,9	-68,4
Rumunija	6,868	8,7	-43,5
Turska	26,380	36,0	1608,0
Kina	2,312	2,4	-51,3

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 2,75% i kretala se u rasponu od 2.325,19 do 2.333,70 USD/Oz, američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

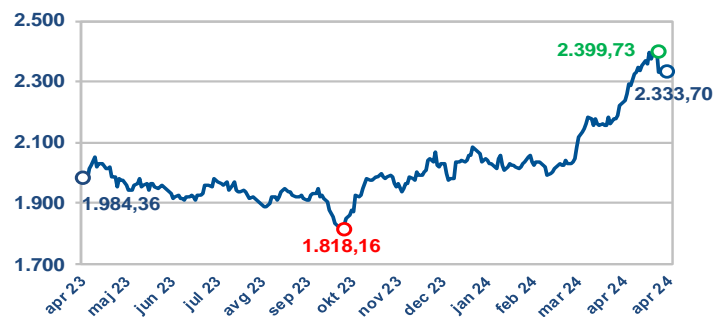
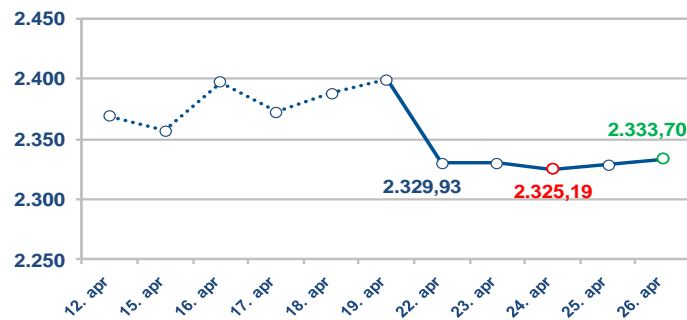
Na pad cene zlata uticali su sledeći faktori: saopštenje ministarstva spoljnih poslova Irana kojim je umanjen uticaj izraelskih raketnih udara, isticanjem da se Izrael već suočio sa odgovorom Irana; smanjenje napetosti na relacijama Izrael - Hamas i Izrael - Iran pred mirovni dogovor u Kairu za prekid vatre i puštanje talaca; povećani apetiti za investiranje u rizične klase aktive sa smanjenjem geopolitičkih tenzija uz pad tražnje za ulaganje u imovinu sigurnog utočišta; tržišni učesnici ne očekuju skoro smanjenje nivoa kamatnih stopa u SAD, što podstiču i izjave predstavnika FED-a da će centralna banka SAD verovatno zadržati nivo stopa duže nego što je planirano.

Cena zlata je zabeležila pad od 2,75% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 2.333,70 USD/Oz

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: strah od mogućnosti da Izrael i Hamas neće postići mirovni sporazum u Kairu o prekidu vatre; najave da će SAD braniti Izrael u slučaju sukoba sa Iranom koji podržava Hamas i Hezbolah; vesti da centralne banke širom sveta kupuju zlato, kao i zabrinutost oko predstojećih predsedničkih izbora u SAD, gde bi pobedom na izborima Donald Tramp ponovo povećao carine na robu iz Kine koja se uvozi u SAD, što bi označilo početak još jednog trgovinskog rata.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa *Brent* od 1,56%, koja se kretala u rasponu od 87,49 do 89,40 USD/bbl (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

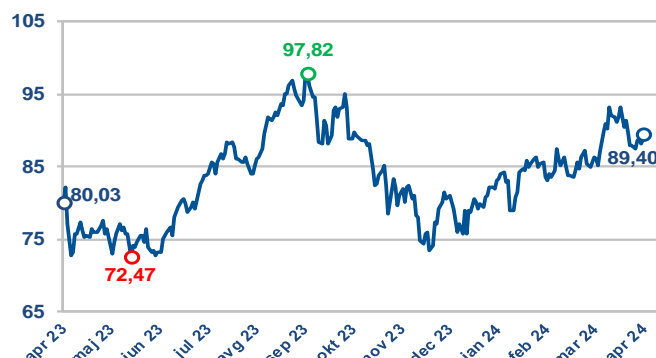
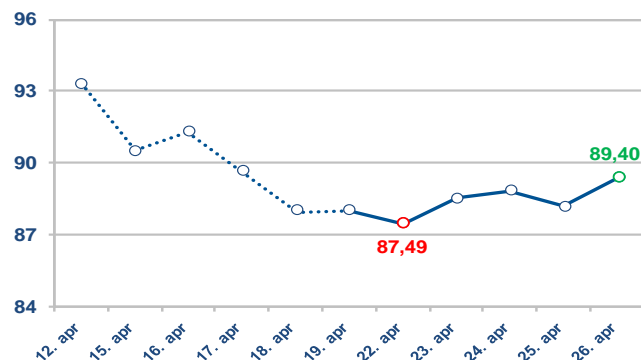
Na rast cene nafte tokom izveštajnog perioda značajno su uticali sledeći faktori: odluke OPEC-a i Rusije da smanje nivoe proizvodnje nafte u cilju stabilizacije globalnog tržišta nafte usled rasta geopolitičkih tenzija i ekonomskih zabrinutosti; pad vrednosti USD; novi paketi sankcija SAD na izvoz nafte iz Irana i Venecuele koji će značajno uticati na dinamiku snabdevanja na svetskom tržištu; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o značajnom padu nivoa zaliha sirove nafte u SAD, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte je zabeležila rast od 1,56% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 89,40 USD/bbl

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: smanjen rizik od značajnije eskalacije sukoba između Izraela i Irana; niži nivo izvoznih cena nafte u prognozama ministarstva ekonomije Rusije za izradu projekcije saveznog budžeta, sa prethodnih 71,3 USD/bbl na 65 USD/bbl u naredne tri godine, očekivanje usporavanja poslovne aktivnosti u SAD nakon objavljivanja slabijih podataka o BDP-a u SAD što signalizira smanjenu tražnju za naftom, kao i najava FED-a da bi nastavak inflacije mogao odložiti smanjenje nivoa kamatnih stopa u ovoj godini što bi se odrazilo na ekonomski rast i tražnju za naftom.

3.2

Dated Brent OIL (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg